

**ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥ
ΡΑΤΣΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΙΣΑΛΛΟΔΟΞΙΑΣ**

ΣΥΣΤΑΣΗ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 8

**ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΩΝΤΑΣ ΤΟ ΡΑΤΣΙΣΜΟ
ΣΤΟ ΠΛΑΪΣΙΟ ΤΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

ΤΗΣ 17ΗΣ ΜΑΡΤΪΟΥ 2004

Στρασβούργο, 8 Ιουνίου 2004

Secretariat of ECRI
Directorate General of Human Rights and Legal Affairs
Council of Europe
F - 67075 STRASBOURG Cedex
Tel.: +33 (0) 3 88 41 29 64
Fax: +33 (0) 3 88 41 39 87
E-mail: combat.racism@coe.int

Επισκεφθείτε το web site μας: www.coe.int/ecri

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας,

Λαμβάνοντας υπόψη την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, και ειδικότερα το άρθρο 14,

Λαμβάνοντας υπόψη το Πρωτόκολλο Νο. 12 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου,

Λαμβάνοντας υπόψη το Διεθνές Σύμφωνο Ατομικών και Πολιτικών Δικαιωμάτων και ειδικότερα τα άρθρα 2, 4 παρ. 1, 20 παρ. 2 και 26,

Λαμβάνοντας υπόψη τη Σύμβαση για το Καθεστώς των Προσφύγων και το Πρωτόκολλο για το Καθεστώς των Προσφύγων,

Λαμβάνοντας υπόψη τις Κατευθυντήριες Οδηγίες της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και την Καταπολέμηση της Τρομοκρατίας,

Υπενθυμίζοντας τη Διακήρυξη που υιοθέτησε η Ολομέλεια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας κατά την 26^η συνάντηση της στο Στρασβούργο (11-14 Δεκεμβρίου 2001),

Υπενθυμίζοντας την Σύσταση Γενικής Πολιτικής υπ' αριθμ. 7 περί Εθνικής Νομοθεσίας για την Καταπολέμηση του Ρατσισμού και των Φυλετικών Διακρίσεων και τη Σύσταση Γενικής Πολιτικής υπ' αριθμ. 5 για την Καταπολέμηση της Μισαλλοδοξίας και των Διακρίσεων κατά των Μουσουλμάνων,

Υπενθυμίζοντας τη Σύμβαση για το Έγκλημα στον Κυβερνοχώρο και το Πρόσθετο Πρωτόκολλο για την Ποινικοποίηση Πράξεων Ρατσιστικής και Ξενοφοβικής Φύσης που διαπράττονται μέσω Συστημάτων Υπολογιστών καθώς και τη Σύσταση Γενικής Πολιτικής υπ' αριθμ. 6 για την Καταπολέμηση της Διάδοσης των Ρατσιστικών, Ξενοφοβικών και

Αντισημιτικών Κειμένων μέσω του Διαδικτύου,

Υπενθυμίζοντας την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Καταστολή της Τρομοκρατίας, το Πρωτόκολλο το οποίο τροποποιεί την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Καταστολή της Τρομοκρατίας και άλλα διεθνή κείμενα για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, ειδικά όσα έχουν υιοθετηθεί στο πλαίσιο του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών,

Καταδικάζοντας απερίφραστα την τρομοκρατία, η οποία αποτελεί ακραία μορφή μισαλλοδοξίας,

Υπογραμμίζοντας ότι η τρομοκρατία δεν συμβιβάζεται με τις αξίες της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της δικαιοσύνης, του κράτους δικαίου και των δικαιωμάτων του ανθρώπου και ειδικότερα του δικαιώματος στη ζωή και ότι αποτελεί απειλή γι' αυτές τις αξίες,

Θεωρώντας κατά συνέπεια ότι το κράτος υποχρεούται να καταπολεμά την τρομοκρατία,

Υπογραμμίζοντας ότι η αντιμετώπιση της απειλής της τρομοκρατίας δεν πρέπει να πλήττει τις αξίες της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της δικαιοσύνης, του κράτους δικαίου, του δικαίου των δικαιωμάτων του ανθρώπου και του ανθρωπιστικού δικαίου που έχει ως στόχο να διαφυλάξει ούτε να αποδυναμώνει με οποιονδήποτε τρόπο την προστασία και την προαγωγή αυτών των αξιών,

Τονίζοντας ειδικότερα ότι η καταπολέμηση της τρομοκρατίας δεν πρέπει να μετατραπεί σε πρόσχημα που συμβάλει στην ανάπτυξη του ρατσισμού, των φυλετικών διακρίσεων και της μισαλλοδοξίας,

Τονίζοντας σχετικά την ευθύνη των κρατών όχι μόνον να απέχουν από πράξεις που άμεσα ή έμμεσα ευνοούν το ρατσισμό, τις φυλετικές διακρίσεις και τη μισαλλοδοξία αλλά να διασφαλίζουν την αποφασιστική

αντίδραση των δημοσίων θεσμών, με μέτρα τόσο προληπτικά όσο και κατασταλτικά, στις περιπτώσεις όπου ο ρατσισμός, οι φυλετικές διακρίσεις και η μισαλλοδοξία πηγάζουν από πράξεις ατόμων ή οργανώσεων,

Σημειώνοντας ότι η καταπολέμηση της τρομοκρατίας στην οποία έχουν δεσμευθεί τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης μετά τα γεγονότα της 11^{ης} Σεπτεμβρίου 2001 οδήγησε σε κάποιες περιπτώσεις στην υιοθέτηση νομοθεσίας ή ρυθμίσεων, άμεσα ή έμμεσα ρατσιστικών, ειδικότερα για λόγους ιθαγένειας, εθνοτικής ή εθνικής καταγωγής και θρησκείας, και συχνότερα, διακριτικών πρακτικών των δημοσίων αρχών,

Σημειώνοντας ότι οι τρομοκρατικές πράξεις και, σε κάποιες περιπτώσεις, η καταπολέμηση της τρομοκρατίας συνέβαλαν στην αύξηση των ρατσιστικών προκαταλήψεων και των φυλετικών διακρίσεων σε άτομα και σε οργανώσεις,

Τονίζοντας, σε αυτό το πλαίσιο, την ιδιαίτερη ευθύνη των πολιτικών κομμάτων, των διαμορφωτών της κοινής γνώμης και των μέσων μαζικής ενημέρωσης που οφείλουν να μην καταφεύγουν σε δραστηριότητες ή εκδηλώσεις ρατσισμού και φυλετικών διακρίσεων,

Υπογραμμίζοντας ότι ως αποτέλεσμα του αγώνα για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας που έχει ξεκινήσει από τις 11 Σεπτεμβρίου 2001 κάποιες ομάδες, ιδίως οι Άραβες, οι Εβραίοι, οι Μουσουλμάνοι, κάποιοι αιτούντες άσυλο, πρόσφυγες και μετανάστες, κάποιες διακριτές μειονοτικές ομάδες καθώς και άτομα που θεωρείται ότι ανήκουν σε αυτές τις ομάδες είναι ιδιαίτερα ευάλωτα στο ρατσισμό και / ή στις φυλετικές διακρίσεις σε διάφορους τομείς της δημόσιας ζωής, συμπεριλαμβανομένων της εκπαίδευσης, της απασχόλησης, της στέγασης, της πρόσβασης σε αγαθά και υπηρεσίες, σε δημόσιους χώρους και της ελευθερίας κυκλοφορίας,

Τονίζοντας τις αυξανόμενες δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι αιτούντες άσυλο στην πρόσβαση στη διαδικασία ασύλου των κρατών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης και την προοδευτική αποδυνάμωση της προστασίας των προσφύγων λόγω των περιοριστικών νομικών μέτρων και πρακτικών που αφορούν στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας,

Υπογραμμίζοντας την ευθύνη των κρατών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης να ενεργούν με τρόπο ώστε η καταπολέμηση της τρομοκρατίας να μην επιδρά αρνητικά στις μειονοτικές ομάδες,

Υπενθυμίζοντας την επιτακτική ανάγκη των κρατών να προάγουν την ένταξη των διαφορετικών πληθυσμών ως αμοιβαία διαδικασία που μπορεί να συμβάλει στην πρόληψη της ρατσιστικής ή διακριτικής λόγω φυλής αντίδρασης της κοινωνίας στο κλίμα που δημιουργεί η καταπολέμηση της τρομοκρατίας,

Πεπεισμένη ότι ο διάλογος, συμπεριλαμβανομένου του διαλόγου των πολιτισμών και των θρησκειών, μεταξύ των διαφόρων τμημάτων της κοινωνίας, καθώς και η παιδεία για την διαφορετικότητα συμβάλουν στην καταπολέμηση του ρατσισμού στο πλαίσιο της τρομοκρατίας,

Πεπεισμένη ότι ο σεβασμός των δικαιωμάτων του ανθρώπου, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος κάθε ατόμου να μην είναι θύμα ρατσιστικών και φυλετικών διακρίσεων, μπορεί να προλαμβάνει καταστάσεις όπου μπορεί να κερδίζει έδαφος η τρομοκρατία,

Συστήνει στις κυβερνήσεις των κρατών μελών:

- να υιοθετήσουν τα κατάλληλα μέτρα, ειδικά με διεθνή συνεργασία, προκειμένου να καταπολεμήσουν, σε περιβάλλον πλήρους συμμόρφωσης με το διεθνές δίκαιο των δικαιωμάτων του ανθρώπου, την τρομοκρατία ως ακραία μορφή μισαλλοδοξίας και να υποστηρίξουν τα θύματα της τρομοκρατίας και να επιδείξουν αλληλεγγύη προς τα κράτη που αποτελούν στόχο της τρομοκρατίας,
- να επανεξετάσουν τη νομοθεσία και τις ρυθμίσεις που υιοθέτησαν για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας ώστε να διασφαλίσουν ότι δεν ιδρύουν άμεση ή έμμεση διακριτική μεταχείριση ατόμων ή ομάδων κυρίως για λόγους «φυλής», χρώματος, γλώσσας, θρησκείας, ιθαγένειας ή εθνοτικής ή εθνικής καταγωγής, και να καταργήσουν κάθε διακριτική νομοθετική ρύθμιση αυτής της μορφής,
- στο πλαίσιο της καταπολέμησης της τρομοκρατίας να αποφύγουν να υιοθετήσουν νέες ρυθμίσεις και νομοθεσία που ιδρύουν άμεση ή έμμεση διάκριση σε βάρος ατόμων ή ομάδων κυρίως για λόγους «φυλής», χρώματος, γλώσσας, θρησκείας, ιθαγένειας ή εθνοτικής ή εθνικής καταγωγής,
- να διασφαλίσουν τη σε εθνικό και τοπικό επίπεδο εφαρμογή της νομοθεσίας και των ρυθμίσεων, συμπεριλαμβανομένων όσων υιοθετούνται για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, με τρόπο που δεν συνιστά διακριτική μεταχείριση για άτομα ή ομάδες ατόμων κυρίως για λόγους «φυλής», χρώματος, γλώσσας, θρησκείας, ιθαγένειας ή εθνοτικής ή εθνικής καταγωγής,
- να εγγυώνται με ιδιαίτερη προσοχή και με τρόπο μη διακριτικό τις ελευθερίες της συνάθροισης, της έκφρασης, της θρησκείας και της κυκλοφορίας και να προσέξουν να μην απορρέει καμιά διάκριση από τη νομοθεσία και τις ρυθμίσεις – ή από την εφαρμογή τους – που διέπουν κυρίως τους ακόλουθους τομείς:
 - τους ελέγχους που διενεργούν τα όργανα της τάξης στην επικράτεια των κρατών και το προσωπικό ελέγχου των συνόρων,
 - τη διοικητική και την προσωρινή κράτηση,
 - τις συνθήκες κράτησης,
 - τη δίκαιη δίκη, την ποινική διαδικασία,
 - την προστασία των προσωπικών δεδομένων,
 - την προστασία της ιδιωτικής και της οικογενειακής ζωής,
 - την απέλαση, την έκδοση, την απομάκρυνση και την αρχή της μη επαναπροώθησης,
 - την έκδοση των θεωρήσεων εισόδου,
 - τις άδειες παραμονής και εργασίας και την οικογενειακή συνένωση,
 - την κτήση και την ανάκληση της ιθαγένειας,
- να διασφαλίσουν ότι η εθνική τους νομοθεσία προβλέπει ρητά το δικαίωμα να μην υπόκειται κανείς φυλετικές διακρίσεις μεταξύ των δικαιωμάτων στα οποία δεν επιτρέπεται παρέκκλιση στις περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης,
- σε όλες τις περιπτώσεις και χωρίς καμιά διάκριση, ειδικά για λόγους που αφορούν στη χώρα καταγωγής, να διασφαλίσουν τον απόλυτο σεβασμό του δικαιώματος στην υποβολή αιτήματος ασύλου και της αρχής της μη επαναπροώθησης,

- σχετικά να προσέξουν ιδιαίτερα την ανάγκη διασφάλισης της πρόσβασης στη διαδικασία ασύλου και να εγγυηθούν δίκαιο μηχανισμό που προστατεύει τα θεμελιώδη διαδικαστικά δικαιώματα των αιτούντων άσυλο κατά την εξέταση των αιτημάτων τους,
- να διασφαλίσουν την ισχύ και την αποτελεσματική εφαρμογή της κατάλληλης εθνικής νομοθεσίας για την καταπολέμηση του ρατσισμού και των φυλετικών διακρίσεων, ειδικά στους τομείς της εκπαίδευσης, της απασχόλησης, της στέγασης, της πρόσβασης σε αγαθά και υπηρεσίες, σε δημόσιους χώρους και της ελευθερίας της κυκλοφορίας,
- να διασφαλίσουν την ισχύ και την αποτελεσματική εφαρμογή της κατάλληλης εθνικής νομοθεσίας για την καταπολέμηση των εγκλημάτων με ρατσιστικά κίνητρα, των ρατσιστικών εκφράσεων και των ρατσιστικών οργανώσεων,
- να εμπνευστούν στο πλαίσιο της διασφάλισης της κατάλληλης νομοθεσίας στους προαναφερόμενους τομείς από τη Σύσταση Γενικής Πολιτικής υπ' αριθμ. 7 περί Εθνικής Νομοθεσίας για την Καταπολέμηση του Ρατσισμού και των Φυλετικών Διακρίσεων,
- να διασφαλίσουν την εφαρμογή της σχετικής εθνικής νομοθεσίας σε ρατσιστικά αδικήματα που διαπράττονται μέσω του διαδικτύου και να διώκουν ποινικά τους αυτουργούς αυτού του τύπου των εγκλημάτων,
- να εγγυηθούν την ίδρυση και τη λειτουργία ανεξάρτητου εξειδικευμένου οργάνου για την καταπολέμηση του ρατσισμού και των φυλετικών διακρίσεων, αρμόδιου μεταξύ άλλων, να συνδράμει τα θύματα να υποβάλουν καταγγελίες για ρατσισμό και φυλετική διακριτική μεταχείριση που μπορεί να απορρέουν από το πλαίσιο της καταπολέμησης της τρομοκρατίας,
- να ενθαρρύνουν στους κόλπους των επαγγελματιών των μέσων μαζικής ενημέρωσης το διάλογο για την εικόνα που παρουσιάζουν για τις μειονοτικές ομάδες σε σχέση με την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και για την ειδικότερη ευθύνη των επαγγελματιών αυτού του τομέα να αποφεύγουν, σε αυτό το πλαίσιο, τη δημιουργία προκαταλήψεων και της μετάδοσης προκατειλημμένων πληροφοριών,
- να υποστηρίξουν το θετικό ρόλο που μπορούν να παίξουν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης για την προαγωγή του αμοιβαίου σεβασμού και την καταπολέμηση των ρατσιστικών στερεοτύπων και προκαταλήψεων,
- να ενθαρρύνουν την ένταξη των διαφόρων πληθυσμιακών ομάδων τους, στο πλαίσιο αμοιβαίας διαδικασίας και να εγγυηθούν την ισότητα των δικαιωμάτων και των ευκαιριών σε όλα τα άτομα,
- να εισάγουν στα σχολικά προγράμματα, όλων των βαθμίδων, την εκπαίδευση στη διαφορετικότητα και στην ανάγκη καταπολέμησης της μισαλλοδοξίας, των ρατσιστικών στερεοτύπων και προκαταλήψεων και να ευαισθητοποιήσουν τους δημόσιους λειτουργούς και την κοινή γνώμη γι' αυτά τα θέματα,
- να υποστηρίξουν το διάλογο και να προάγουν κοινές δράσεις, συμπεριλαμβανομένων των πολιτισμικών και των θρησκευτικών δράσεων, μεταξύ των διαφόρων ομάδων της κοινωνίας σε επίπεδο εθνικό και τοπικό, προκειμένου να καταπολεμήσουν τα ρατσιστικά στερεότυπα και προκαταλήψεις.

